

УДК 657.1

Помулева.В.М.¹, Курусь І.І.²

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-616 НУ «Запорізька політехніка»

ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ ЗА ЩОДЕННИМИ ПІДСУМКАМИ ТА ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Відповідно до п. 201.1 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних. Платникам ПДВ, які реалізують товари/послуги за готівку кінцевим споживачам (які не є платником ПДВ), проблематично складати податкову накладну (далі - ПН) на кожне постачання товарів (послуг). ПКУ дозволяє їм виписувати ПН за підсумками роботи за день. Перелік підстав для складання ПН за щоденними підсумками наведено в абз. 7–10 п. 201.4 ПКУ.

Так, п. 201.4 ст. 201 ПКУ передбачено, що ПН може бути складена за щоденними підсумками операцій (якщо податкова накладна не була складена на ці операції) у разі:

- здійснення постачання товарів/послуг за готівку кінцевому споживачеві (який не є платником податку), розрахунки за які проводяться через касу, РРО або через банківську установу чи платіжний пристрій (безпосередньо на поточний рахунок постачальника);

- виписки транспортних квитків, готельних рахунків або рахунків, які виставляються платнику податку за послуги зв'язку, інші послуги, вартість яких визначається за показниками приладів обліку, що містять загальну суму платежу, суму податку та податковий номер продавця, крім тих, форма яких встановлена міжнародними стандартами;

- надання платнику податку касових чеків, що містять суму поставлених товарів/послуг, загальну суму нарахованого податку (з визначенням фіскального та податкового номерів постачальника).

У вищевказаних випадках ПН складають наприкінці дня. Якщо впродовж дня на будь-які з таких операцій було складено звичайні податкові накладні, то їх дані не потрапляють до підсумкової податкової накладної. Порядок заповнення ПН затверджений наказом МФУ від 31.12.2015 р. № 1307 (далі – Порядок 1307). Податкові накладні за щоденними підсумками в обов'язковому порядку реєструються в Єдиному реєстрі податкових накладних і не видаються покупцю. У відповідному полі графі "Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини" робиться помітка "X" та зазначається тип причини «11 – складена за щоденними підсумками операцій. У графі "Отримувач (покупець)" зазначається "Неплатник", а у рядку "Індивідуальний податковий номер отримувача (покупця)" проставляється умовний ППН "1000000000000".

Згідно з п. 17 Порядку 1307 для операцій, що оподатковуються або звільнені від оподаткування, складаються окремі ПН. У ПН на постачання звільнених від оподаткування ПДВ товарів/послуг, у графі «Складена на операції, звільнені від оподаткування» верхньої лівої частини робиться помітка «Без ПДВ».

У ПН за щоденними підсумками (з датою складання починаючи з 01.01.2020 р.), показники табличної частини розділу Б повинні заповнюватися за загальними правилами, встановленими Порядком 1307 (відповідно до змін, внесених наказом МФУ від 17.09.2018 р. N 763). Зокрема, графу 2 «Опис (номенклатура) товарів/послуг продавця» табличної частини розділу Б такої ПН слід заповнювати у розрізі номенклатури постачання товарів/послуг.

Отже, платнику з 2020 р. необхідно заповнювати усі графи табличної частини податкової накладної, у тому числі графи: 4, 5 (одиниця виміру), 6 (кількість (об'єм, обсяг) постачання) та 7 (ціна

постачання одиниці товару/послуги без урахування ПДВ). Слід зазначити, що до внесення змін у таких ПН дозволялося групувати товари/послуги за кодами УКТ ЗЕД/ДКПП. Між тим, законодавством передбачено у окремих випадках складання зведеної ПН за підсумками місяця (не пізніше останнього дня місяця): за ритмічними постачаннями згідно з п. 201.4 ПКУ, при нарахуванні податкових зобов'язань за п. 198.5 та 199.1 ПКУ. Зведена ПН, як і за щоденними підсумками не видається покупцеві та відтак не впливає на його податковий кредит.

З огляду на те, що постачання товарів фізичним особам – неплатникам податку не впливає на податковий кредит покупця, доцільно внести зміни до ПКУ, нормативних актів щодо права складання зведених ПН при постачанні товарів/послуг неплатникам податку, зокрема і без відображення всієї номенклатури. Це дало б змогу вивільнити час бухгалтерів на складання ПН, та оборотні кошти платників, зважаючи на те, що при реєстрації ПН не потрібно було б поповнювати електронний рахунок.